

◆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವದ ಭಾಷೆ ಕೊಂಕಣಿ. ಆದರೆ ಬರೆಯುವ ಲಿಪಿ ಕನ್ನಡ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ. ಇವು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೊಡಕು ಎಂದು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಅನಿಸಿದ್ದಿದೆಯೇ?

ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ತೊಡಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲ ತುಂಬ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಪಿಯ ಕುರಿತು ಕೇಳಿದರೆ. ನಾನು ಬರೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿ ತುಂಬ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಬೇರೆ ಲಿಪಿ ಎಂದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿ ಎಂದೇ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾನು ಓದಿದ್ದು, ಬರೆದಿದ್ದೆಲ್ಲ ಅದೇ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿನ ಕೊಂಕಣಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಂಕಣಿ ಬರೆಯುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ. ಗೋವಾದ ಕೊಂಕಣಿಗರು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿ ಇರದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಂಕಣಿಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರಂತೆ. ಕನ್ನಡ, ದೇವನಾಗರಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವವರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೊಂಕಣಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೊಂಕಣಿಗರಿಗೂ ಗೋವಾ ಕೊಂಕಣಿಗರಿಗೂ ಕೊಂಚ ತಕರಾರು ಇದೆ.

ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ನಾನು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ ಅವರು ದೇವನಾಗರಿಗೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಗೋವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿತು. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಂಕಣಿಗರಿಗೆ ದೇವನಾಗರಿ ಓದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಓದಬಲ್ಲರು. ನನಗೂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲು ಇಷ್ಟ.

◆ ಕವನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಕಥೆ ಬರೆಯಲು ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೆ. ಯಾಕೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೊಂದಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಲೇಖನ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಂಕಣಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅಂಕಣ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಅಜಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೊಂಕಣಿ ಪದ್ಯ ಓದಿದೆ. ಅದು ತುಂಬ ಇಷ್ಟವಾಯ್ತು. ಕೆಲವು ಅರ್ಥವಾಗದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಕೇಳಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಆಗ ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಖುಷಿಕೊಟ್ಟಿತು. ನಾನೇ ಯಾಕೆ ಪದ್ಯ ಬರೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಯ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಪದ್ಯಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದೆ.

◆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿಗರನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಸಮುದಾಯ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿಗೆ ಆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಕಣಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ವಲಸೆ ಹೋದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. 'ಆರ್ಸೋ', 'ನಮಾನ್ ಬಾಲೋಕ್ ಜೆಜು' ಎಂಬ ಎರಡು ಕೊಂಕಣಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಥೆ, ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವ, ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುವ ಒಂದು ವರ್ಗ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

◆ ಕೊಂಕಣಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡ ಓದುಗವರ್ಗ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವುದೋ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ.

ಹಾಗಾಗಿ ಕೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಕಣಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಓದಿಹೇಳುತ್ತೇ ಇರುತ್ತೇನೆ.

◆ ಸಮಕಾಲೀನ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ?

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಲ್ಸನ್ ಕಟೀಲು, ಜಾಸಿ ಸಿದ್ದಕಟ್ಟೆ ಅವರಂಥ ಕವಿಗಳು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕವಿತೆ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ವಾಚಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಆರ್ಸೋ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬರಹಗಾರರು ಗ್ರೂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜನರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನರು ಸ್ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ ಅವರು ಕವಿತೆಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕವಿತೆ ಹೇಳುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಂಕಣಿ ಬರಹಗಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ.

◆ ಹೊಸತಾಗಿ ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮದುವೆ, ಮಗು ಆದ ಮೇಲೆ ಓದು-ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದೂ ನೆಪವೇನೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಗು ಆದ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿನ ಕುರಿತೇ ಪದ್ಯ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲ. ನಾನೂ ಅಂಥ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಯಾವಾಗಲೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬರೆಯಲೇಬೇಕು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಬರೆಯಲು ಬಿಡುವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಡುವಾದಾಗ ಆ ಆಲೋಚನೆ ಮರೆತೇ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೆನಪು-ಮರೆವಿನ ಆಟದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವುದೋ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

◆ ಮಂಗಳೂರು-ಬಂಟ್ವಾಳ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳಿಗೂ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂಥ ವಿಘಟನಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಈ ವಿಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ. ಬಂಟ್ವಾಳದ ಬಿಸಿ ರೋಡ್ ಗಲಭೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ನನ್ನೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಗಲಭೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ, ಅಥವಾ ಅಂಥದ್ದೇ ಇನ್ನಾವುದೋ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಗಲಭೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಗಲಭೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಜನ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಸಹಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಲಭೆಗಳು ಈಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನು ವಿಘಟಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬಹುದು? ಬರೆಯಬಹುದಷ್ಟೆ. ಬರವಣಿಗೆಯೇ ಮೂಲಕವೇ ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಹೀಗಿದೆ:

ಒಮ್ಮೆ ಯಾದರೂ
ನೀ ಜೋರಾಗಿ ಸುರಿ
ಎಲ್ಲ ದ್ವಜಗಳ ಬಣ್ಣ
ತೊಳೆದು ಹೋಗಲಿ
ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ನಿಜ ವಸ್ತು
ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿ!

ಇದು ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಆಶಯ. ಈಗಲೂ ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ದಳ್ಳುರಿ ಎದ್ದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇದನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತದೆ.